«Ποταμάκια και λιμνούλες, ας τα δούμε με βαρκούλες»: μια καινοτόμος διδακτική πρόταση για την εφαρμογή δράσεων Θεατρικής Αγωγής στην Ε’ Δημοτικού

Παντελής Ιωακειμίδης
Εκπαιδευτικός-ΠΕ70

Περίληψη

- Μέσα από την εν λόγω διδακτική πρόταση επιχειρείται η διασύνδεση του διδακτικού αντικειμένου της Θεατρικής Αγωγής με το αντίστοιχο της Γεωγραφίας. Ειδικότερα, προτείνεται ένα εκπαιδευτικό σενάριο με δραστηριότητες Θεατρικής Αγωγής για τη διδασκαλία των ενοτήτων **‘Ποτάμια-Λίμνες της Ελλάδας και η ζωή σε αυτά’** της Ε’ Δημοτικού. Βασική επιδίωξη της συγκεκριμένης διδακτικής πρότασης αποτελεί η γνωριμία των παιδιών με τα σημαντικότερα ποτάμια και λίμνες της χώρας μας (καθώς και με τη ζωή των κατοίκων γύρω από αυτά) μέσα από τη βιωματική συμμετοχή τους σε παιγνιώδεις δράσεις.

Γενικά Στοιχεία του Σεναρίου

Το εν λόγω θέμα εντάσσεται στο γνωστικό αντικείμενο της “**Γεωγραφίας Ε΄ Δημοτικού**”, αλλά η επεξεργασία του περιλαμβάνει και άλλες γνωστικές περιοχές του Προγράμματος Σπουδών, όπως: η Γλώσσα, τα Εικαστικά, η Θεατρική Αγωγή, τα Εργαστήρια Δεξιοτήτων. Το σενάριο αυτό απευθύνεται **σε μαθητές Ε’ Δημοτικού (11 ετών)** και αποτελεί μία ολοκληρωμένη διδακτική πρόταση και υπολογίζεται να διαρκέσει **18 διδακτικές ώρες**.

Σκοπός του Σεναρίου

Γενικός σκοπός του σεναρίου θεωρείται οι μαθητές **να γνωρίσουν τα ποτάμια και τις λίμνες της χώρας τους, καθώς και τη ζωή των ανθρώπων γύρω από αυτά**.

Επιμέρους Στόχοι (Γλώσσα-Λογοτεχνία)

- Να καλλιεργήσουν οι μαθητές τον προφορικό τους λόγο.

- Να μάθουν να περιγράφουν, να εξηγούν και να ερμηνεύουν πληροφορίες.

- Να αντλούν πληροφορίες από διάφορες πηγές για τα σημαντικότερα ποτάμια-λίμνες της Ελλάδας και τη ζωή σε αυτά.

.

Επιμέρους Στόχοι (Εικαστικά)

- Να είναι σε θέση οι μαθητές να χρησιμοποιούν ποικίλους τρόπους δημιουργίας και έκφρασης.

- Να κατασκευάζουν διάφορα είδη κούκλας από απλά υλικά.

- Να δημιουργούν φιγούρες θεάτρου σκιών και να μάθουν να τις κινούν σωστά σε ένα μπερντέ.

Επιμέρους Στόχοι (Γεωγραφία)

- Να είναι σε θέση τα παιδιά να βρίσκουν στον χάρτη τα ποτάμια και τις λίμνες της χώρας τους.
- Να αντιληφθούν τη σημασία τους για τη ζωή των ανθρώπων.
- Να μπορούν να αναγνωρίζουν τα μέρη ενός ποταμού.
- Να κατανοήσουν τη σημασία ενός υγροβιότοπου.
- Να έρθουν σε επαφή με τη χλωρίδα-πανίδα τέτοιων περιοχών.

Επιμέρους Στόχοι (Θεατρική Αγωγή)

- Να έρθουν σε επαφή τα παιδιά με τις διάφορες μορφές δραματικής έκφρασης.
- Να μάθουν να εκφράζονται και να εξωτερικεύουν τα συναισθήματά τους.
- Να ενταχθούν στην ομάδα της τάξης (κοινωνικοποίηση μαθητών).
- Να αποκτήσουν γνώσεις (βιωματικά).
- Να γνωρίσουν το σώμα και τον εαυτό τους.
- Να χαλαρώσουν από το φόρτο της σχολικής καθημερινότητας.

Μορφές Δραματικής Έκφρασης

Ειδικότερα, μέσα από το συγκεκριμένο σενάριο θα οργανωθούν δραστηριότητες:

- **Θεατρικού Αναλογίου:** προφορική απόδοση κειμένων, τα οποία θα έχουν ως θέμα τους τα ποτάμια και τις λίμνες.
- **Παντομίμας-Αυτοσχεδιασμών:** εικονοποίηση της περιπλάνησης ενός βαρκάρη σε ένα υγροβιότοπο.
- **Παγωμένης Εικόνας:** διαδικασία στεγνώματος των λίμνιων υδάτινων όγκων.
- **Εργαστηρίου Γραφής:** τα ποτάμια συζητούν για την προσφορά τους στην ανθρώπινη δραστηριότητα, αλλά και τους κινδύνους που αυτά αντιμετωπίζουν από τις έκνομες πράξεις-συμπεριφορές των κατοίκων σε μια παραποτάμια περιοχή.
- **Θεατρικού Παιχνιδιού:** τα μέρη του ποταμού.
- **Κουκλοθεάτρου:** κατασκευή γαντόκουκλας και παρουσίαση της ζωής ενός βαρκάρη, που ζει δίπλα σε μια λίμνη.
- **Θεάτρου Σκιών:** Ο Καραγκιόζης στο ιχθυοτροφείο.

1η Δραστηριότητα (2 διδακτικές ώρες)

Οι μαθητές-χωρισμένοι σε ομάδες- καλούνται να αποδώσουν προφορικά στο **αυτοσχέδιο αναλόγιο** της τάξης, στίχους μαντινάδων, δημοτικών-λαϊκών τραγουδιών και ποιημάτων ή άλλων λογοτεχνικών αποσπασμάτων, οι οποίοι θα έχουν ως θέμα τους τα ποτάμια και τις λίμνες.

2η Δραστηριότητα (3 διδακτικές ώρες)

Σε ένα γόνιμο και δημιουργικό **Εργαστήριο Γραφής**, οι μαθητικές ομάδες ασκούνται στην ανάπτυξη ενός σύντομου θεατρικού επεισοδίου, με πρωταγωνιστές διάφορα **ελληνικά ποτάμια, τα οποία συζητούν** για την προσφορά τους στην ανθρώπινη δραστηριότητα, αλλά και τους κινδύνους που αυτά αντιμετωπίζουν από τις έκνομες πράξεις-συμπεριφορές των κατοίκων σε μια παραποτάμια περιοχή.

3η Δραστηριότητα (2 διδακτικές ώρες)

Κατά την πραγματοποίηση **ασκήσεων Θεατρικού Παιχνιδιού**, οι δρώντες χωρίζονται σε ομάδες **με το ερέθισμα** μιας δοσμένης από τον εκπαιδευτικό **εικόνας** (βλ. πηγές ποταμιών, όχθες τους, κυρίως ροή, εκβολή ποταμών, παραπόταμοι). Στη συνέχεια, τα ίδια τα παιδιά **δημιουργούν μια ιστορία** (για κάθε μία από αυτές τις εικόνες) που να **βασίζεται στον αυτοσχεδιασμό** και την έμπνευση της στιγμής. Σε επόμενη φάση της ίδιας δραστηριότητας, οι ομάδες των μαθητών δημιουργούν ένα **δρώμενο αυτοσχεδιασμών** αναφορικά με τα μέρη ενός ποταμού.

4η Δραστηριότητα (3 διδακτικές ώρες)

Η τάξη χωρίζεται σε ομάδες και τα παιδιά ασχολούνται με την **κατασκευή γαντόκουκλας**. Το θέμα της δράσης αυτής περιλαμβάνει την παρουσίαση της **ζωής ενός βαρκάρη**, που ζει δίπλα σε μια λίμνη. Βασικός πρωταγωνιστής του εν λόγω δρωμένου είναι ο ξακουστός **Λυσίμαχος Τριχωνίδης** (παραπέμπει στις λίμνες Τριχωνίδα και Λυσιμαχία), **ο οποίος διηγείται στους μαθητές τις περιπέτειές του** και ταυτόχρονα παρουσιάζει σε αυτούς τη χλωρίδα-πανίδα της παραλίμνιας περιοχής.

5η Δραστηριότητα (6 διδακτικές ώρες)

Η επόμενη (και πιο χρονοβόρα) δράση περιλαμβάνει τη σκηνική ανάδειξη-στον αυτοσχέδιο μπερντέ της τάξης-μιας **παράστασης Θεάτρου Σκιών** από τους μαθητές με τίτλο **«Ο Καραγκιόζης στο ιχθυοτροφείο»**. Πρωταγωνιστές της εν λόγω παράστασης θα είναι ο 'Καραγκιόζης' με τα 'Κολλητήρια' του, οι οποίοι **θα υποδύονται ρόλους εργατών σε ένα ιχθυοτροφείο** στη λιμνοθάλασσα του Μεσολογγίου, προκαλώντας στο κοινό άφθονο γέλιο από τις γκάφες τους και τους σπαρταριστούς διαλόγους του κειμένου των μαθητών.

6η Δραστηριότητα (1 διδακτική ώρα)

Οι μαθητές (χωρισμένοι σε ζευγάρια) συνδυάζουν την **παντομιμική αναπαράσταση** και τις **δράσεις αυτοσχεδιασμού** στην εικονοποίηση της περιπλάνησης ενός βαρκάρη σε ένα υγροβιότοπο.

7η Δραστηριότητα (1 διδακτική ώρα)

Στο ίδιο μήκος κύματος-και με αφορμή την πληροφορία της αποξήρανσης λιμνών, κατά το παρελθόν, για την αποφυγή της ελονοσίας- οι συμμετέχοντες στο πρόγραμμα θα μπορέσουν να δημιουργήσουν μια **“παγωμένη εικόνα”** που παρουσιάζει ***στιγμιότυπα από τη διαδικασία στεγνώματος των λίμνιων υδάτινων όγκων***.

Αξιολόγηση

συζήτηση με τους μαθητές για το αποτέλεσμα των δράσεων

αναστοχαστικές ερωτήσεις στην ολομέλεια της τάξης

διαπίστωση του βαθμού δυσκολίας των δραστηριοτήτων για τους μαθητές

«Ποταμάκια και λιμνούλες, ας τα δούμε με βαρκούλες»: μια καινοτόμος διδακτική πρόταση για την εφαρμογή δράσεων Θεατρικής Αγωγής στην Ε’ Δημοτικού

Σας Ευχαριστώ!!!!!!